

VODNA PRAVICA ZA NAMAKANJE KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

Marko Černe, KGZS Zavod Ptuj

Maribor, 25. marec 2021

VSEBINA:

- VODNI VIRI
- POSTOPEK PRIDOBIVANJA VODNE PRAVICE
- VODA V TLEH

ZAKON O VODAH

1. Vodno pravico je mogoče pridobiti na podlagi:

- **vodnega dovoljenja za namakanje kmetijskih zemljišč** ali
- koncesije (po prejeti pobudi za posebno rabo vode za npr. ogrevanje v rastlinjaki)

v skladu s tem zakonom.

2. Predlog za evidentiranje posebne rabe vode za zalivanje vrta (do 300 m²).

NAMAKANJE

- Namakanje je umetno dodajanje vode rastlinam takrat, ko jo primanjkuje za njihovo rast in razvoj.
- Z namakanjem uravnavamo talno vodni režim.
- Povečanje pridelka oz. zagotavljanje pridelka.
- Kakovost pridelkov.
- Izboljšanje pridelovalne učinkovitosti in ekonomike pridelave.
- Podnebne spremembe.

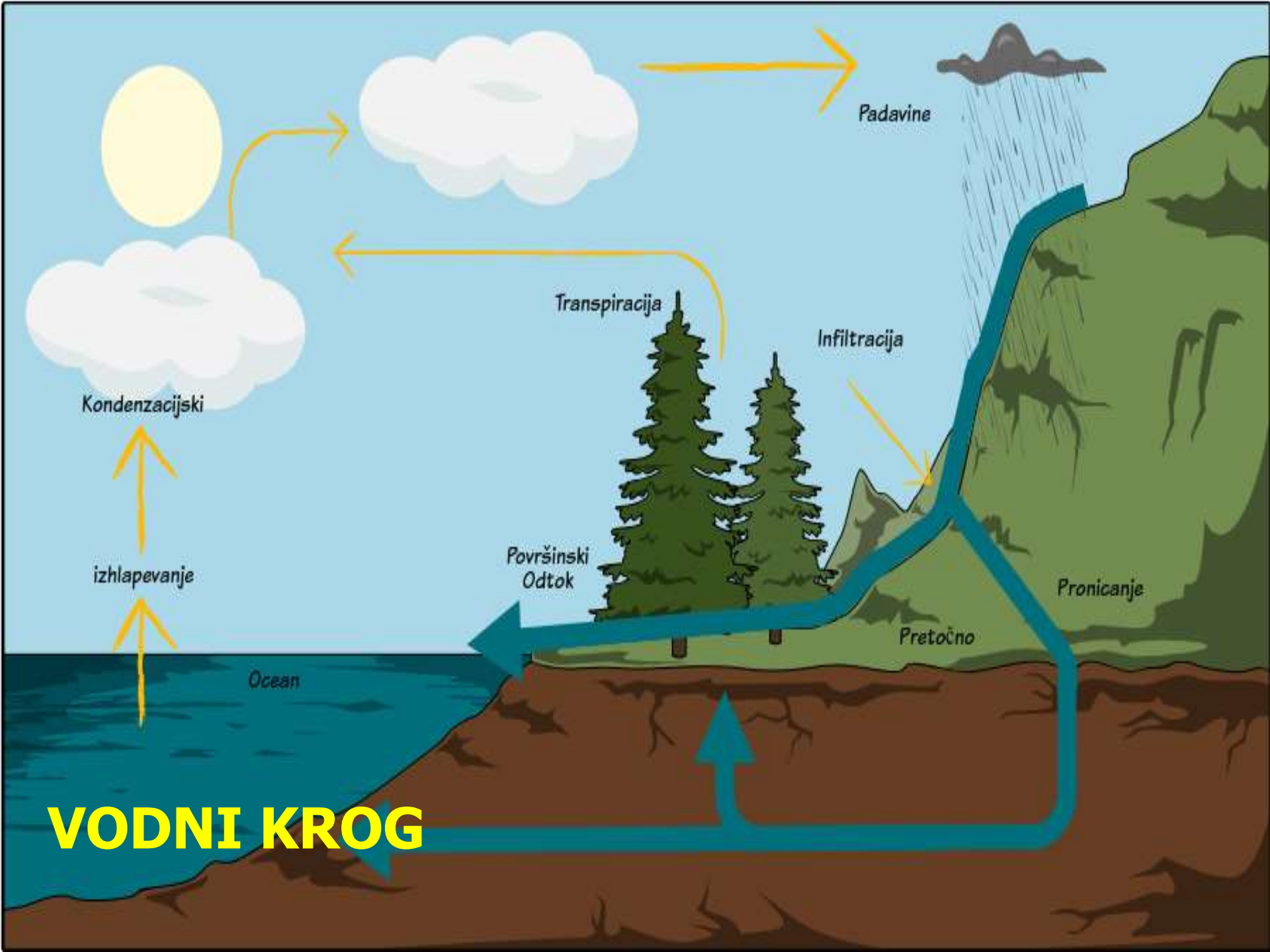
ENAČBA VODNE BILANCE:

$V_{\text{začetno}} + (I + K_a + K_o) - (ET + G) = V_{\text{končno}}$

$V_{\text{končno}} < V_{\text{optimalno}} =$
namakanje

$V_{\text{končno}} > V_{\text{optimalno}} =$ odvodnja

- I – infiltrirana voda je sestavljena iz padavin, odštejemo površinski odtok in izhlapevanje
- K_a – kapilarni dvig
- K_o – kondenzirana voda v parah
- ET – evapotranspiracija
- G – gravitacijski odtok

VODNI KROG

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VODE

Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana

T: 01 478 31 00

F: 01 478 31 99

E: gp.drsv@gov.si

www.dv.gov.si

VLOGA ZA PRIDOBITEV ALI PODALJŠANJE VODNEGA DOVOLJENJA ZA NEPOSREDNO RABO VODE ZA NAMAKANJE KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ ALI DRUGIH POVRŠIN

25. in 127. člen Zakona o vodah, Ur. l. RS, št. 67/02, 110/02 - ZGO-1, 2/04 - ZZdl-A, 10/04 - Odl. US, 1/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15; v nadaljevanju: ZV-1)

OSNOVNI PODATKI O PROSILCU:

1. Za fizično osebo

Ime in priimek:								
Davčna številka:								
Naslov stalnega prebivališča:								

VODNI VIRI

- **POVRŠINSKE VODE**
- **PODZEMNE VODE**
- **DEŽEVNICA**
- **VODA IZ JAVNEGA VODOVODA**
- **PREČIŠČENE ODPADNE VODE IZ ČISTILNIH NAPRAV**

POVRŠINSKE VODE – reke, kanali, potoki

- **VODNO DOVOLJENJE** izda Direkcija RS za vode
- vloga mora vsebovati: mesto odvzema, količine vode, čas odvzema, zemljišča, objekti, podatki o namakalnem sistemu;
- vzdrževanje ekološkega pretoka pri rekah in potokih – Qes, potrebne meritve in poročanje;
- **vodno soglasje** (poseg v vodno telo), spremljanje pretoka, hidrološko-hidravlično poročilo in monitoring pretoka vodotoka

POVRŠINSKE VODE – jezera, zadrževalniki, vodni zbiralniki, akumulacije

- **VODNO DOVOLJENJE** (izda DVRS),
- preko jeseni in zime zbiramo vodne viške in jih v sušnem obdobju uporabimo za namakanje;
- potrebno izdelati hidrogeološko poročilo, če gre za podzemni izvir, ki napaja zbiralnik ali drenažno zajetje;
- primeren vodni vir za področja, kjer ni dostopa do drugih virov,
- **vodno soglasje** (poseg v vodno telo),
- na plazovitem, plazljivem, poplavnem ali erozijskem področju je tudi potrebno pridobiti vodno soglasje in pogosto tudi izvesti analizo tveganja
- na VVO analiza tveganja za onesnaženje podzemnega vodnega telesa pri pridobivanju vodnega soglasja

PODZEMNE VODE – vrtine, vodnjaki

- **VODNO DOVOLJENJE** (izda DVRS), najprej črpalni preizkus, nato potrebno izdelati hidrogeološko poročilo, izdatnost vodnega vira, do 30 m globine izven VVO ne rabimo
Dovoljenja za raziskavo podzemnih voda, nad 30 m globine in na VVO rabimo Dovoljenje za raziskavo podzemnih voda
- vodno soglasje (poseg v vodno telo)
- GD za vrtine: enostavni objekti do 10 m, nezahtevni objekti do 30 m, zahtevni objekti nad 50 m (rudarski projekt vrtine), od 30 do 50 m so manj zahtevni objekti

OBVEZNOSTI IZ VD:

- VD VELJA 40 LET, O ZAČETKU RABE MORA OBVESTITI DRSV
- MERITVE ODVZETE VODE ZA NAMAKANJE
- DIAGRAM MERITEV
- LETNO POROČILO O RABI VODE ZA NAMAKANJE
PODA UPORABNIK DO KONCA JANUARJA ZA
PRETEKLO LETO

DEŽEVNICA

- **VODNO DOVOLJENJE** ni potrebno, primeren vodni vir za vrtove in manjše površine, zbiranje deževnice v za to pripravljenih plastičnih cisternah ali v vkopanem zbiralniku vode, vir, ki je glede na naše razmere in kmetijske objekte (strehe) preslabo izkoriščen
- najhitrejša pot do Odločbe o uvedbi namakanja
- odlična kakovost vode za namakanje in pozitiven vpliv na rastline

NAMAKANJE Z VODO IZ JAVNEGA VODOVODA

- **VODNO DOVOLJENJE** je potrebno, soglasje pristojne javne komunalne službe za oskrbo s pitno vodo
- vodno povračilo je znatno nižje kot za porabo pitne vode (0,0015 EUR/m³ vode, za pitno vodo cca. 0,80 EUR/m³)
- plačati je potrebno tudi okoljske dajatve, čeprav ta voda ne gre v kanalizacijsko omrežje
- lahko se uporablja samo za namakanje kmetijskih zemljišč, ne za drugo uporabo (napajanje živine, pranje pridelkov, ipd.)
- primerno za manjše površine (vrtovi, rastlinjaki, tuneli, ipd.)

NAMAKANJE S PREČIŠČENIMI ODPADNIMI VODAMI IZ ČISTILNIH NAPRAV

- pri nas še ni v uporabi namakanje z odpadnimi vodami, ki je v sredozemskih državah ustaljena praksa
- win-win situacija, uporabljamo vodo s hranili in ne onesnažujemo rek in morja
- potrebne tehnologije za čiščenje in dezinfekcijo vode (UV dezinfekcija, kloriranje, reverzna osmoza, ozonifikacija)
- natančna kontrola in monitoring
- objavljene Smernice dobre prakse namakanja kmetijskih zemljišč z vidika mikrobiološke ustreznosti vode za namakanje (prilagojene tehnologije namakanja, pridelki, čas namakanja)
- vir, ki je dostopen praktično povsod in NI potrebno VD
- pomisleki (prodaja solate, ki je bila namakana z odpadno vodo iz čistilnih naprav...)

JRC SCIENCE FOR POLICY REPORT

Minimum quality requirements for water reuse in agricultural irrigation and aquifer recharge

*Towards a water reuse
regulatory instrument at
EU level*

Alcalde-Sanz, L. and Gawlik, B.M,

Svet
Evropske unije

Bruselj, 17. marec 2020
(OR. en)

15301/1/19
REV 1

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0169 (COD)

ENV 1046
SAN 528
CONSOM 341
AGRI 631
CODEC 1803

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva:	Stališče Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode
---------	---

LASTNOSTI IN OBLIKE VODE V TLEH

- **VEČ VODE, ŠIBKEJŠA VEZAVA, BOLJ DOSTOPNA RASTLINAM**
- **SESALNA MOČ KORENIN, KAKTUSI DO 150 BAROV**
- **INFILTRACIJSKA SPOSOBNOST TAL**
- **HIDRAVLICNA PREVODNOST TAL**
- **VODNO-RETENZIJSKA KAPACITETA**

**VODA JE UGODNO
PRILAGODLJIVA, A
TUDI NEUGODNO
MINLJIVA**

(prof. B. Matičič)

HVALA ZA POZORNOST!